

Europinė darbo su jaunimu vietos lygmeniu chartija

Demokratinei visuomenei reikalingi jaunų žmonių balsai ir aktyvus įsitraukimas. Siekiant tai skatinti, jaunuoliams reikalingos sąlygos, kuriomis jie galėtų reikštis. Sąlygos, kuriomis jie, kartu su bendraamžiais, galėtų tyrinėti, formuoti ir vystyti pomėgius, talentus bei ateities idėjas. **Sąlygos, kuriomis jiems būtų padedama ir jie būtų skatinami gilinti žinias, įgūdžius, formuoti požiūrį ir vertybes, kas yra reikalinga jų, kaip asmenybių ir piliečių, potencialo didinimui.** Darbas su jaunimu sukuria tas sąlygas, o jaunuoliai¹ yra ir visada bus svarbiausia suinteresuotoji šalis.

Tad darbas su jaunimu yra mokymosi procesas, kuriame dalyvauja ne tik jaunuoliai, bet ir visa bendruomenė.

Tai visapusiškai naudinga investicija, o bendruomenėje, siekiančioje socialinės įtraukties, darbas su jaunimu – itin svarbus.

Pagrindiniai darbo su jaunimu siekiai jau įvardinti daugelyje Europos Sąjungos ir Europos Tarybos svarbiausių jaunimo ir darbo su jaunimu politinių dokumentų². Ši Chartija remiasi jau egzistuojančiomis politinėmis nuostatomis ir išdėsto konkrečias gaires, kaip įtvirtinti ir išlaikyti darbo su jaunimu vietos lygmeniu kokybę.

Pirmą kartą Chartijos idėja buvo iškelta Antrosios darbo su jaunimu konvencijos, vykusios 2015 metais Briuselyje, metu. Deklaracijos tekste nurodoma, kad „Konvencija siekia daugiau dėmesio vietos lygmens įsipareigojimams bei vietos ir regioninės valdžios institucijų susitarimo dėl Europinės darbo su jaunimu vietos lygmeniu chartijos“. Ši nuostata siekia kurti bendrą darbo su jaunimu pagrindą visoje Europoje.

Įgyvendindamos šią deklaracijos nuostatą 22 „Erasmus+“ jaunimo srityje dirbančios Nacionalinės agentūros ir partneriai (InterCity jaunimo tinklas, POYWE tinklas, Europos jaunimo forumas, Europos Sąjungos ir Europos Tarybos bendradarbiavimo jaunimo srityje agentūra), pradėjo „Erasmus+“ strateginio bendradarbiavimo projektą „Europe Goes Local“³.

Ši Chartija yra vienas pagrindinių projekto rezultatų. Ji buvo sudaryta Europinio lygmens konsultacijų metu, kuriose dalyvavo vyriausybių, savivaldybių, nevyriausybinių, jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų atstovai. Tad ją sukūrė Europos darbo su jaunimu bendruomenė – politikos kūrėjai, jaunimo darbuotojai ir jaunuoliai, dalyvaujantys darbe su jaunimu ir norintys jį tobulinti.

Chartija siekiama prisidėti prie tolesnės darbo su jaunimu vietos lygmeniu plėtros. Šio tikslo siekiama nurodant, kuriais principais reikia vadovautis, ir kaip juos pritaikyti remiantis skirtingais darbo su jaunimu aspektais. Šia Chartija siekiama paskatinti bendrą dialogą Europos lygmeniu apie kokybišką darbą su jaunimu vietos lygmeniu. Tai laisvai prieinama metodologinė priemonė, veikianti kaip kontrolinis sąrašas, kurį pasitelkusios suinteresuotos šalys gali rinktis ir aptarti tolesnei darbo su jaunimu plėtrai reikalingas priemones, užtikrinti visų aspektų ar perspektyvų apžvalgą ir geriausią bei efektyviausią darbo su jaunimu vystymą. Chartiją reikėtų matyti kaip visumą, kur atskiri punktai išdėstyti ne pirmenybės, o logine tvarka.

Ne tik darbo su jaunimu veiklos, bet ir jų organizavimas, vadovavimas, finansavimas gali būti labai įvairūs. Darbas su jaunimu dažniausiai vyksta vietos lygmenyje, tačiau jam įtakos turi ir įvairūs kituose lygmenyse veikiantys dalyviai ar institucijos. Taigi kiekviena darbo su jaunimu suinteresuotoji šalis turi savo atsakomybes ir yra svarbu, kad visos veikty siekdamos tikslingai bendradarbiauti.

1 Jaunuoliai nėra homogeniška grupė. Jie turi skirtingą patirtį, pomėgius ir idėjas, jie gali būti organizuoti ir neorganizuoti, o dėl šių ir kitų aplinkybių skiriasi jų poreikiai.

2 Šie dokumentai yra:

- Tarybos išvados dėl kokybiško darbo su jaunimu prisidėjimo prie jaunuolių socialinio įtraukimo ir gerovės (2013/C 168/03);
- 2020 darbotvarkė, Europos Tarybos rezoliucija CM/Res (2008)23 dėl jaunimo politikos;
- Europos Tarybos rekomendacijos dėl darbo su jaunimu (CM/Rec (2017)4);
- Jaunų žmonių įgalinimas: naujoji ES Jaunimo strategija COM/2018/269 galutinė versija.

3 Projektas finansuojamas „Erasmus+“ programos Tarptautinio bendradarbiavimo veiklos ribose.

- ★ yra pagrįstas savanorišku dalyvavimu – jaunuoliai veiklose dalyvauja savo valia;
- ★ yra paremtas pačių jaunuolių įvardytais poreikiais, pomėgiais, idėjomis ir patirtimi – jis kuria pridėtinę vertę ir pozityvų įsitraukimą;
- ★ yra planuojamas, organizuojamas, vykdomas ir vertinamas jaunų žmonių ir kartu su jais;
- ★ prisideda prie asmeninio ir socialinio jaunuolių vystymosi pasitelkiant neformalųjį ugdymą;
- ★ siekia sustiprinti jaunuolių savarankiškumą, nepriklausomumą ir gebėjimą naudotis savo teisėmis;
- ★ remiasi holistine perspektyva ir jaunuolius vertina tiek kaip perspektyvius individus, tiek kaip perspektyvios visuomenės pamatą;
- ★ skatina kritinį mąstymą, kūrybiškumą, suvokimą apie žmogaus teises, demokratines vertybes ir aktyvų pilietiškumą;
- ★ yra aktyviai įtraukiantis ir siūlo vienodas galimybes visiems jaunuoliams.

- ★ yra sukurta:
 - laikantis anksčiau nurodytų pagrindinių darbo su jaunimu principų;
 - bendradarbiaujant visoms suinteresuotoms šalims, įskaitant jaunuolius, kurie įtraukiami į visus proceso etapus, turi aiškiai apibrėžtus vaidmenis ir įgaliojimus;
 - remiantis aktualia ir nuolat atnaujinama informacija apie jaunuolių poreikius, teises ir interesus. Taip pat atsižvelgiant į naujausių tyrimų rezultatus, darbo su jaunimu formų bei metodų inovacijas;
- ★ remiasi aiškiais ir išmatuojamais kokybiniais bei kiekybiniais rodikliais, parodančiais, ką reikia pasiekti, kad būtų užtikrinamas jaunuolių įtraukimas, dalyvavimas ir mokymasis;
- ★ adekvačiai paskirsto resursus pagal suformuotus tikslus;
- ★ išsikelia aiškius tikslus bei uždavinius, nepažeisdama vietinių nevyriausybinių organizacijų autonomijos;
- ★ yra susijusi su platesne jaunimo politika vietos, nacionaliniu ir Europos lygmenimis.

- ★ būti kuriama tarientis su visomis suinteresuotomis šalimis;
- ★ išsikeltus tikslus ir uždavinius versti nuosekliomis strategijomis ir planais;
- ★ apibrėžti ir užtikrinti sąlygas bei darbo procesus, reikalingus kokybiškam darbui su jaunimu;
- ★ reguliariai keistis informacija apie planus ir veiklas su kitais jaunimo srityje veikiančiais vietiniais, nacionaliniais bei Europos lygmens dalyviais ir aktyviai dalyvauti tarpsektorinėje veikloje;
- ★ jaunuoliams priimtina forma informuoti apie jų teises ir konsultuoti apie galimybes dalyvauti įvairioje vietinėje, nacionalinėje ir tarptautinėje veikloje;
- ★ skatinti ir padėti jaunuoliams:
 - įveikti įvairaus pobūdžio sunkumus, kad jie galėtų bendrauti, keistis patirtimi ir idėjomis, organizuoti, mokytis vieni iš kitų ir imtis veiklų;
 - būti aktyviais piliečiais ir naudotis galimybe daryti įtaką visuomenėje, dalyvauti politinių sprendimų priėmime;
 - būti atviriems pasauliui ir aktyviai dalyvauti regioninėse, nacionalinėse, Europos ir tarptautinėse mobilumo bei bendradarbiavimo programose;
- ★ kartu su jaunuoliais kelti jiems aktualius mokymosi tikslus, siekiant asmenybės vystymosi ir įsitraukimo į visuomeninį gyvenimą;
- ★ užtikrinti jaunuolių neformalaus mokymosi rezultatų, t. y. žinių, įgūdžių, požiūrio ir vertybių, įgytų darbo su jaunimu metu, fiksavimą ir įgytų kompetencijų pripažinimą visuomenėje;
- ★ užtikrinti jaunimo darbuotojams reikalingą išsilavinimą, mokymosi galimybes ir skatinti bei remti nuolatinį jų kompetencijų gilinimą, sudaryti galimybes įgyti reikiamas kompetencijas specifiniams darbo su jaunimu poreikiams atliepti.

- ★ veikti laikydamiesi aiškos etinės sistemos, paremtos pagrindiniais šioje Chartijoje pateiktais principais, Jungtinių Tautų Visuotine žmogaus teisių deklaracija, Jungtinių Tautų Vaiko teisių konvencija ir Europos žmogaus teisių konvencija;
- ★ siekti padėti jaunuoliams vystyti asmeninius ir socialinius gebėjimus;
- ★ kurti aplinką, kuri būtų įtraukianti aktyviai ir socialiai veikti, skatinanti kūrybiškumą ir saugį, žaismingą, bet apgalvotą;
- ★ pastebėti poreikį ir ieškoti būdų, kaip:
 - įtraukti jaunuolius į visus darbo su jaunimu etapus (planavimo, organizavimo, vykdymo ir vertinimo);
 - padėti jaunuoliams savarankiškai organizuoti veiklas;
- ★ turėti kompetencijų, t. y. žinių, įgūdžių, požiūrį ir vertybes, kurios yra būtinos dirbant su jaunimu pagal šioje Chartijoje pateiktus principus;
- ★ suvokti darbą su jaunimu kaip abipusio mokymosi procesą ir suprasti nuolatinio kompetencijų kėlimo svarbą;
- ★ suprasti ir galėti apibrėžti jaunimo darbuotojų pareigas, misiją bei neįsitraukti į veiklas, kurios neatitinka pagrindinių darbo su jaunimu principų;
- ★ nuolat reflektuoti ir gebėti kritiškai vertinti savo veiklą, išsikeltus tikslus, taikomus metodus ir veiklos organizavimą – kaip tai atitinka pagrindinius darbo su jaunimu principus.

DIDINANT DARBO SU JAUNIMU VIETOS LYGMENIU KŪKYBĘ REIKIA:

- ★ turėti aiškią ir išsamią veiklos rezultatų dokumentavimo sistemą, kuri būtų susieta su išsikeltais tikslais ir rodikliais bei gebėtų identifikuoti besikeičiančias aplinkybes ir pritaikyti naujus darbo metodus;
- ★ užtikrinti reguliary, nuolat atnaujinamą vietos situacijos ir tikslinės grupės poreikių fiksavimą;
- ★ užtikrinti reguliarias refleksijas ir rezultatų aptarimus, kuriais siekiama vertinti darbo procesus, vykdomas veiklas bei poreikį ateities plėtrai;
- ★ sudaryti sąlygas periodiškai diegti naujoves, atsižvelgiant į naujus nacionalinius ir tarptautinius tyrimus, tendencijas, metodus jaunimo bei darbo su jaunimu srityse;
- ★ visų suinteresuotų šalių bendradarbiavimo darbo su jaunimu kokybės plėtros ir inovacijų diegimo srityse;
- ★ užtikrinti nuolatinį jaunimo darbuotojų kompetencijų vystymą pagal aiškią kompetencijų struktūrą, paremtą vietinių pasiekimų, poreikių, stiprybių ir silpnybių analize.

NACIONALINIAI PARTNERIAI

www.oead.at

www.erasmusplus-jeunesse.fr

www.leargas.ie

www.iuventa.sk

www.jint.be

www.jugendfuereuropa.de

www.jaunatne.gov.lv

www.movit.si

www.mobilnost.hr

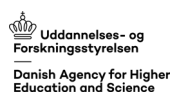
erasmus-plus.gr

www.aha.li

www.anpcdefp.ro

www.ufm.dk

www.tka.hu

www.jtba.lt

www.mucf.se

www.agenziagiovani.it

www.rannis.is

www.erasmusplus.nl

www.oph.fi/fi/eun-nuoriso-ohjelmat

www.juventude.pt

www.dzs.cz

www.movetia.ch

www.aktivungdom.eu

erasmusplus.rs

europanoored.eu

TARPTAUTINIAI PARTNERIAI

pjp-eu.coe.int

www.youthforum.org

www.youthforum.org

intercityyouth.eu

www.poywe.org

www.salto-youth.net/rc/eeca/

www.salto-youth.net/see

“DARBAS SU JAUNIMU
YRA PAREMTAS VERTYBĖMIS...
IR STIPRINA JAUNUOLIŲ
GEBĖJIMĄ NAUDOTIS
SAVO TEISĖMIS”

